

BOG

NATTENS GERNINGER

(/BOEGER/NATTENS-GERNINGER)

Ulrik Langen (/forfattere/ulrik-langen)
Af Poul Duedahl (/forfattere/poul-duedahl) (2015)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-BASIS%3A51741013&FRAGMENT=CONTENT)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/nattens-gerninger) for at anmelde [BASIS%3A51741013&FRAGMENT=CONTENT](https://bibliotek.dk/da/search/work/?search_block_form=870970-BASIS%3A51741013&FRAGMENT=CONTENT)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?url=http://litteratursiden.dk/boeger/nattens-gerninger&title=Nattens%20gerninger)

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/nattens-gerninger&status=Nattens%20gerninger+http://litteratursiden.dk/boeger/nattens-gerninger)

[u=http://litteratursiden.dk/boeger/nattens-](http://www.facebook.com/share.php?url=http://litteratursiden.dk/boeger/nattens-gerninger&title=Nattens%20gerninger)

[url=http://litteratursiden.dk/boeger/nattens-gerninger&status=Nattens](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/nattens-gerninger&status=Nattens%20gerninger+http://litteratursiden.dk/boeger/nattens-gerninger)

[gerninger&title=Nattens gerninger\)](http://www.facebook.com/share.php?url=http://litteratursiden.dk/boeger/nattens-gerninger&title=Nattens%20gerninger)

[gerninger+http://litteratursiden.dk/boeger/nattens-gerninger\)](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/nattens-gerninger&status=Nattens%20gerninger+http://litteratursiden.dk/boeger/nattens-gerninger)

Natten og dens omsluttende mørke har altid været forbundet med menneskehedens skyggesider og brugt som et symbolsk billede på ondskab, død og sex. Ligesom mørket blev adskilt fra lyset i begyndelsen af Det Gamle Testamente, har opdelingen mellem lys og mørke haft en stor betydning for menneskers tankegang - især med idéen om Oplysningstiden. "Nattens gerninger" handler om den frigjorthed, der herskede i nattetimerne for mennesker under statens og kirkens overopsyn. De tabuiserede gerninger, der gik imod de sociale konventioner og tillod mænd og kvinder at drikke, ryge, elske og myrde i ly af mørket.

"Nattens gerninger" er skrevet med historikerne Ulrik Langen og Poul Duedahl i spidsen.

TAGS: [HISTORIE \(/TAXONOMY/TERM/4412\)](#) [NATTELIV \(/TAXONOMY/TERM/7595\)](#)

ANMELDELSE

15 jun.15

(/users/maria-guldager-rasmussen)

Af Maria Guldager Rasmussen (/users/maria-guldager-rasmussen)
Skribent

Den danske nat er forgangen. Men dette værk belyser nattens historie og mørkets gerninger op gennem danmarkshistorien. Det er både særdeles underholdende og lærerig læsning.

Følgende visdomsord tilskrives den franske forfatter Louis-Ferdinand Céline (1894-1961): "Alt det interessanteste sker i mørke." Og efter at have læst det på mange måder storslåede historiske værk 'Nattens gerninger', tøver jeg ikke med at tilslutte mig Célines mening om mørkets gerninger. De er ikke alene interessante – de er også mangfoldige og af vidt forskellig karakter. Men for nu

at angribe værket bagfra kan jeg indlede med at melde, at natten, som den bælgmørke og uigennemsigtige tilstand den fra naturens hånd er, er afskaffet i vor tid – så ved I det. For i begyndelsen af 1940'erne havde stort set alle danskere fået adgang til elektrisk lys, og derved kan mørket fortrænges både i og udenfor hjemmets fire vægge. Men indtil da – uha, uha. Natten må tage meget på sin kappe.

Formålet med denne bog har været at udfylde et sort(!) hul i vores historie, idet natten – defineret som tiden mellem skumring og daggry – ofte er blevet sat lig med blindhed, søvn og/eller unyttig spildtid i den overordnede historiefortælling. Dog vidner en stor del af de forgangne århundreders billedkunst om, at natten har været skueplads for diverse hændelser, og netop mange af disse værker pryder denne bog. Den er med andre ord ikke blot en historisk fortælling men også et kunstværk, beriget som man bliver af de smukt gengivne malerier af fx C.W. Eckersberg, F. Vermehren og W. Marstrand.

Natten belyses fra flere sider i dette grundige værk. Her er fx kapitler helligt "Natteravnen", "Nattetanker" og "Natteroderiet" for nu blot at nævne tre af bogens i alt 15 kapitler. Fælles for disse forskellige skildringer er, at de alle sætter spot på én side af det liv, der udfoldede sig om natten i løbet af primært 1600, 1700 og 1800-tallet. Og det er altså ikke kedeligt. Foruden at her er tale om alskens uhyrligheder, der ret naturligt følger i kølvandet på druk, usædelighed, tyveri, overtro og stor social ulighed (og til tider en cocktail af dem alle sammen), er alle afsnit forfattet i et letlæseligt og til tider muntret sprog, som gør det til en skøn læseoplevelse – også for denne læser, som ellers sjældent læser deciderede historiebøger.

Fx er det vildt (spændende) at tænke på, at natterne, i hvert fald i købstæderne i 1600-tallet transformererede byen til et regulært lovløst samfund. Det var før politi, før oplyste gader og før god-ro-og-orden blev sat på dagsordenen, så alt kunne sådan set ske, når først mørket var faldet på. Nogle lukrerede på mørket, fx tyveknegte, voldsmænd og drukmåse, mens andre – af gode grunde – sørgede for at få låst sig selv, sin familie, dyr og ejendele forsvarligt inde for natten.

Det er dog værd at understrege, at natten ikke udelukkende er dæmonisk, farlig og for enhver pris værd at undgå. Natten kan også betragtes som et kreativt og et magisk rum, hvor det er muligt at skabe og få noget til at ske, som det ikke er muligt at frembringe ved dagslys.

Hurra for natten (dét, der er tilbage af den) og for denne fine beskrivelse af natten og dens gerninger.

Originally published by Maria Guldager Rasmussen, Litteratursiden.

BOGDETALJER

Andre bøger af Ulrik Langen

